

Verslag autoloze Big Day Groningen

Gert van Klinken

Op zaterdag 28 april 2007 gaan in verschillende hoeken van de provincie vier teams op pad om de aloude traditie van de Groninger Big Day in ere te houden.

Hilde van der Veen en Alco van Klinken (groep 1) worden in het Boschhuis te Ter Apel gewekt door, hoe kan het ook anders, de Bosuil. Ze gaan om half vijf op pad, vroeg genoeg om ook de Kerkuil nog te spotten op de molen van Ter Haar. Bij het ochtendkrieken brengt Laudermarke een akkervogelconcert ten gehore dat buiten Westerwolde in de provincie nauwelijks meer valt te beleven: Veldleeuwerik, Patrijs, Kwartel en Wulp. Bij de vloeivelden achter het Ruiten Aa-kanaal volgen Nachtegaal en Zomertortel. De heide van Ter Borg levert Boomleeuwerik en Beflijster op, een groepje Mandarijneenden op het Ruiten Aa-kanaal wordt weer van de lijst afgevoerd wanneer ze geringd blijken te zijn. Het team neemt de bus naar Winschoten, dan weer verder op de fiets: het Oldambtmeer west-om (Grote Zilverreiger en Geoorde Fuut), vandaar door naar het kerkhof van Oostwold (paartje Grauwe Vliegenvanger). 's Middags langs door Brandganzen kaalgevreten akkers via de Dollarddijk naar Polder Breebaart (Noordse Kwikstaarten op de dijk en Rosse Grutto's op het wad). De industrie rond Delfzijl levert ten slotte nog Tapuiten en Stormmeeuwen op. Al met al komt dit team uit op de winnende score van 123 soorten.

Dick Veenendaal, Eva Wolters en Erik Schothorst (groep 2, 114 soorten) vertrekken traditiegetrouw later dan de anderen, om half zes vanuit Eenrum, om een route te fietsen die net als vorige jaren geheel bin-

nen de grenzen van de gemeente De Marne ligt. Dit jaar hebben zij gezelschap van een stagiaire, Geke Arends. Eerst brengen zij een bezoek aan de Havik in Eenrum, daarna gaat het door naar Abelstok. Verrassend is daar de waarneming van een zingende Fluiter, in De Marne zeldzaam. In Wehe den Hoorn landt een Muskuseend in de mare. Omdat het ditmaal vroeg hoogwater is, fietsen zij vandaar via de Kloostertuin in Kloosterburen (Boomklever, ook bijzonder in De Marne) snel naar de zeedijk. Daar is het met koffie en cake heerlijk toeven en ondertussen vertonen zich Noordse Sterns, Steenlopers en een prachtige Slechtvalk. Binnendijks zitten de laatste Goudplevieren op een akker en vliegen enkele Bosruiters langs. Bij het zoute kwelgebied vliegt een Kleine Zilverreiger en zit de Roodborst-tapuit weer keurig op zijn vaste plek. Helaas wordt het 's middags in de Lauwersmeer erg stil, afgezien van de hordes (andere) toeristen. Volgend jaar toch maar liever weer de omgekeerde route, waarbij de Lauwersmeer 's ochtends wordt bezocht.

Hans Beek en Kees Kugel vormen het Westerkwartierteam (groep 3, 112 soorten). Om half vijf in de ochtend horen ze in het park te Zuidhorn de Ransuil roepen. Twintig minuten later vliegt de Kerkuil een boerenschuur bij Noordhorn binnen. Verderop volgen Gele Kwikstaart en Spotvogel en, bij de wegaanleg rond Gaarkeuken, Blauwborst en Kleine Plevier. De Grote Mantelmeeuw zit statig op een dukdalf in het Van Starckenborgkanaal. Rond het terrein van composteringsbedrijf Tellus worden Putter, Tuinfluiter en Heggenmus gezien en bij Lauwerszijl de Holenduif. In

de Lauwersmeer naast Bruine Kiekendief, Baardman en talrijke Rietzangers, een pal naast de weg zingende Snor! Richting de Marnedijk de Havik en, heel fraai waargenomen, een Draaihals. Het zoute kwelgebied levert Roodborsttapuit en Tafeleend op en op het wad zitten honderden Zwarte Ruiters. 's Middags lijkt alles echter stil te vallen in de hitte, het is alsof de natuur met siësta is. Terug in Zuidhorn, waar 's avonds ook het etentje met de andere teams plaatsvindt, worden Boomklever en Roek nog aan de lijst toegevoegd.

Johan en Gert van Klinken (groep 4, 106 soorten) trekken tegen half vijf het Gorecht in. Vanaf het viaduct van rangeerterrein Onnen wordt de Bosuil gehoord, de Ransuil 'hoempt' bij het veerhuis van Noordlaren. Bijzonder sfeervol is het aanbreken van de dag in de Oostpolder, rond de uitkijktoren zingen Sprinkhaanzanger, Snor, Bosrietzanger en talloze Rietgorzen. In het Noord-

laarderbos Appelvink, Fluit en Wielewaal (Westertseweg), bij de plas van Sassenhein Nachtegaal en broedende Huiszwaluwen. 's Middags in de Lauwersmeer gaat een Boomvalk in de telecommunicatiemast naast de SBB-schuur zitten. Bijzonder is de waarneming van een mogelijke Poelsnip, op slechts enkele meters voor de hut in het Jaap Deensgat. De soort is zo zeldzaam dat hij voorzichtigheidshalve als Houtsnip wordt ingeboekt. Op weg naar het etentje met de andere teams in Zuidhorn leveren de vloeivelden van Hoogkerk nog een groepje Kemphanen/-hennen op.

Het is voor alle deelnemers een fraaie dag geweest, met memorabele momenten. Door enige 'vergrijzing' in het deelnemersbestand wordt voor de volgende keer niettemin een gewijzigde opzet overwogen. Daarover volgt een volgende keer ongetwijfeld nader bericht.

Soortenlijst autoloze Big Day 28 april 2007.

	groep	1	2	3	4
Knobbelzwaan		x	x	x	x
Grauwe Gans		x	x	x	x
Soepgans		x	x	x	x
Nijlgans		x	x	x	x
Grote Canadese Gans		x		x	x
Brandgans		x	x	x	x
Rotgans			x	x	
Bergeend		x	x	x	x
Tafeleend			x	x	x
Kuifeend		x	x	x	x
Eider			x	x	x
Brilduiker			x	x	
Krakeend		x	x	x	x
Smient			x	x	x
Slobeend		x	x	x	x
Wilde Eend		x	x	x	x
Pijlstaart			x	x	x
Zomertaling		x	x	x	
Soepeend		x	x	x	x
Wintertaling		x	x	x	x
Fazant		x	x	x	x
Patrijs		x			

	groep	1	2	3	4
Kwartel		x			
Dodaars		x		x	
Fuut		x	x	x	x
Geoorde Fuut		x	x		
Aalscholver		x	x	x	x
Kleine Zilverreiger			x	x	
Grote Zilverreiger		x			
Blauwe Reiger		x	x	x	x
Lepelaar			x	x	
Blauwe Kiekendief			x	x	
Bruine Kiekendief		x	x	x	x
Havik			x	x	
Sperwer			x	x	
Buizerd		x	x	x	x
Torenvalk		x	x	x	x
Boomvalk		x			x
Slechtvalk			x		
Waterhoen		x	x	x	x
Meerkoet		x	x	x	x
Scholekster		x	x	x	x
Kluut		x	x	x	x
Kleine Plevier				x	

	groep	1	2	3	4
Bontbekplevier		x	x		
Goudplevier			x		
Zilverplevier			x	x	
Kievit		x	x	x	x
Bonte Strandloper		x	x		
Kemphaan		x	x	x	x
Houtsnip					x
Watersnip			x	x	x
Grutto		x	x	x	x
Rosse Grutto		x	x	x	x
Regenwulp		x	x	x	x
Wulp		x	x	x	x
Zwarte Ruiter		x	x	x	
Tureluur		x	x	x	x
Groenpootruiter		x	x	x	x
Witgat			x		
Bosruiter			x		
Oeverloper		x	x	x	
Steenloper			x	x	x
Kokmeeuw		x	x	x	x
Stormmeeuw		x	x	x	x
Zilvermeeuw		x	x	x	x
Kleine Mantelmeeuw		x	x	x	x
Grote Mantelmeeuw		x		x	
Visdief		x	x	x	x
Noordse Stern		x	x		x
Zwarte Stern		x			
Soepduif		x		x	x
Holenduif		x	x	x	x
Houtduif		x	x	x	x
Turkse Tortel		x	x	x	x
Zomertortel		x			
Koekoek		x	x		x
Kerkuil		x		x	
Bosuil		x			x
Ransuil		x		x	x
Gierzwaluw		x	x	x	x
IJsvogel		x			
Grote Bonte Specht		x	x	x	x
Groene Specht		x			x
Draaihals				x	
Boomleeuwerik		x			
Veldleeuwerik		x	x	x	x
Oeverzwaluw		x	x	x	
Boerenzwaluw		x	x	x	x
Huiszwaluw		x	x	x	x
Boompieper		x	x		x
Graspieper		x	x	x	x
Gele Kwikstaart		x	x	x	x

	groep	1	2	3	4
Grote Gele Kwikstaart		x			
Witte Kwikstaart		x	x	x	x
Noordse Kwikstaart		x			
Winterkoning		x	x	x	x
Heggenmus		x	x	x	x
Roodborst		x	x	x	x
Nachtegaal		x	x	x	x
Blauwborst		x	x	x	x
Zwarte Roodstaart		x	x	x	x
Gekraagde Roodstaart		x	x		x
Paapje		x			
Roodborsttapuit			x	x	
Tapuit		x	x	x	
Beflijster		x			
Merel		x	x	x	x
Zanglijster		x	x	x	x
Grote Lijster		x			x
Rietzanger		x	x	x	x
Kleine Karekiet			x	x	x
Snor				x	x
Bosrietzanger				x	x
Sprinkhaanzanger		x	x	x	x
Braamsluiper		x	x	x	x
Grasmus		x	x	x	x
Tuinfluitier		x	x	x	x
Fluiter		x	x		x
Zwartkop		x	x	x	x
Tjiftjaf		x	x	x	x
Fitis		x	x	x	x
Goudhaan		x			x
Bonte Vliegenvanger		x			x
Grauwe Vliegenvanger		x	x		
Baardman				x	x
Staartmees		x			x
Glanskop		x			
Zwarte Mees		x			x
Pimpelmees		x	x	x	x
Koolmees		x	x	x	x
Boomklever		x	x	x	x
Boomkruiper		x	x	x	x
Wielewaal		x			x
Gaai		x	x	x	x
Ekster		x	x	x	x
Kauw		x	x	x	x
Roek		x		x	x
Zwarte Kraai		x	x	x	x
Spreeuw		x	x	x	x
Huismus		x	x	x	x
Ringmus		x	x	x	x

	groep	1	2	3	4
Vink		x	x	x	x
Groenling		x	x	x	x
Putter		x	x	x	x
Kneu		x	x	x	x
Goudvink		x			x

	groep	1	2	3	4
Appelvink					x
Geelgors		x			
Rietgors		x	x	x	x
Totaal		123	113	112	106

Totaal groep 2 is 114 als de Muskuseend meegeteld wordt.

Totaal van de gezamenlijke teams: 150 (of 151 met Muskuseend).

Recensie

Jan Alex de Roos

Albert Beintema, *Mijn Vogels*, Atlas 2007, ISBN 978 90 450 0039 8, € 19,90.

Cijferwerk leidt tot fouten, schrijft Albert Beintema op blz. 427 van zijn nieuwste boek en inderdaad, in *Mijn Vogels* is dat ook enkele malen het geval. Het is het getal 2000 dat hem parten speelt. Zo laat hij op blz. 49 Gierzwaluwen 2000 km per uur vliegen - als dat echt zo was, zouden de Gierzwaluwen boven mijn huis voortdurend met Mach 2 door de geluidsbarrière knallen - en op blz. 277 laat hij het eiland South Georgia ruim 2000 km lang zijn. Hier heeft tot twee maal toe de factor 10 toegeslagen, ontsnapt aan de aandacht van redactrice en dochter Nienke Beintema. En als we dan toch de foutjes in dit prachtige, kloeke boek aan het begin doen: de antilopen op blz. 267 heten pronghorns, met een n, en de groene Amsterdamse parkieten op blz. 401 in het verhaal 'Xenofobie' zijn uiteraard Halsbandparkieten en geen Valkparkieten.

Een echt vogelboek, oorspronkelijk Nederlands! En nog wel van de hand van Albert Beintema, wiens prachtwerk *Het Waterhoentje van Tristan da Cunha*, Atlas 1997 en al aan de vierde druk toe, tot mijn favoriete vogel-

literatuur behoort en die in 1995, alweer bij Atlas, *In de voetsporen van Shackleton* deed verschijnen, een bijzonder lezenswaardig verslag van vogelonderzoekswerk aan de Zuidpool, dat vreemd genoeg ooit bij De Slegte is terechtgekomen, waar men het misschien nog altijd voor een zacht prijsje kan opdoen - wat ik iedereen kan aanraden.

Albert Beintema kan schrijven, echt goed schrijven, en dat is nog maar een van de factoren die maakt dat *Mijn Vogels* op de unputdownabiliteitsschaal minstens een 9 scoort, ondanks het feit dat het hier geen lopend verhaal betreft maar een serie langere en kortere 'lemma's' over onderwerpen die beginnen bij Aaibaarheid en die strikt alfabetisch via Audouins Meeuw, Bergeend, Californische Condor, Dougalls Stern, Fuutkoet, Gilaspecht, Grutto(!), Houtduif, Jan-van-gent, Lammergier, Natuurbehoud in Nederland, Ooievaar, Orang Belanda, Pinguïns, Quetzal, Steenuil, Tureluur, Vos, Waterhoentje van Tristan da Cunha, Waterspreeuw en Woudaapje uitkomen bij Zeekoet en Zomertaling. Een andere factor